

РЕГІОНАЛЬНА
ГАЗОВА КОМПАНІЯ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКГАЗ

ЄДРПОУ 03340920
ІПН 033409204026, № св. 100295661
р/р 260055411494
в АБ «Кліринговий Дім» м. Київ
МФО 300647
Юр. адреса: вул. Шевченка, 2,
м. Дніпро, 49000
03.04.2019р. №49001.3-Лв-6227-0419

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.

вул. М. Грушевського, 5
м. Київ
01008

Копія:
Народному депутату України
Шипку А.Ф.

вул. М. Грушевського, 5
м. Київ
01008

Щодо розгляду запиту

У відповідь на Ваш запит від 22.03.2019 №11/10-914 (вхідний ПАТ «Дніпропетровськгаз» №ЗП-3470-49001-0419 від 01.04.2019), повідомляємо наступне.

Визначення побутовим споживачам природного газу обсягів спожитого природного газу з урахуванням приведення його до стандартних умов, здійснюються ПАТ «Дніпропетровськгаз» на підставі наступних нормативно-правових актів.

Абзацом 2 частини 1 статті 2 від 09.04.2015 №329-VIII «Про ринок природного газу» (далі – Закон №329) передбачено, що правову основу ринку природного газу становлять Конституція України, цей Закон, закони України «Про трубопровідний транспорт», «Про природні монополії», «Про нафту і газ», «Про енергозбереження», «Про угоди про розподіл продукції», «Про захист економічної конкуренції», «Про газ (метан) вугільних родовищ», «Про охорону навколишнього природного середовища», міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства України.

ПАТ «Дніпропетровськгаз», як Оператор ГРМ, відповідно до вимог пункту 3 глави 2 розділу I Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 №2494 (далі – Кодекс ГРМ), виконує функції розподілу природного газу, забезпечення комерційного обліку природного газу, формування добових, декадних, місячних, квартальних та річних показників фактичного об'єму та обсягу передачі (розподілу, споживання) природного газу тощо.

Пунктом 1 глави 1 розділу IX Кодексу ГРМ визначено, що комерційний облік природного газу в газорозподільній системі організовується та здійснюється з метою визначення повної та достовірної інформації про об'єми (обсяги) природного газу, які надійшли до ГРМ від суміжних суб'єктів ринку природного газу (ГДП, ВБГ, Оператора ГТС), та об'єми (обсяги) природного газу, які розподілені (передані) з ГРМ підключеним до неї споживачам і суміжним Операторам ГРМ, та подальшого використання інформації у взаємовідносинах між суб'єктами ринку природного газу, у тому числі для взаєморозрахунків між ними.

Відповідно до пункту 31 частини 1 статті 1 Закону №329, природний газ, нафтовий (попутний) газ, газ (метан) вугільних родовищ та газ сланцевих товщ, газ колекторів щільних порід, газ центрально-басейнового типу (далі – природний газ) – суміш вуглеводнів та неуглеводних компонентів, що перебуває у газоподібному стані за стандартних умов (тиск – 760 міліметрів ртутного стовпа і температура – 20 градусів за Цельсієм) і є товарною продукцією.

Частиною 3 ст. 18 Закону №329 визначено, що постачання природного газу споживачам здійснюється за умови наявності вузла обліку природного газу. Результати вимірювань вузла обліку природного газу можуть бути використані за умови забезпечення єдності вимірювань.

Верховної Ради України
43528

Відповідно до ч. 1 ст. 38 Закону №329 права та обов'язки Оператора ГРМ визначаються цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, Кодексом газотранспортної системи, Кодексом ГРМ, а також договором розподілу природного газу.

При цьому, абзацом 2 пункту 3 глави 1 розділу IX Кодексу ГРМ визначено, що об'єм природного газу в точках комерційного обліку має бути приведений до стандартних умов та переведений в одиниці енергії (обсяг) згідно з розділом XV цього Кодексу.

Абзацом 2 пункту 6 глави 1 розділу XV Кодексу ГРМ передбачено, що для приведення розрахунків по вузлах обліку, які не обладнані корекцією тиску та температури, коефіцієнт приведення до стандартних умов (k) необхідно визначати за відповідними додатками до Методики приведення об'єму природного газу до стандартних умов за показами побутових лічильників у разі відсутності приладів для вимірювання температури та тиску газу, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 26 лютого 2004 року №116, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19 березня 2004 року за №346/8945 (далі – Методика).

Крім цього, пунктом 2 глави 1 розділу IX Кодексу ГРМ визначено, що - порядок комерційного обліку природного газу (визначення його об'ємів і обсягів) по об'єктах споживачів, у тому числі побутових споживачів, здійснюється згідно з договором розподілу природного газу, укладеним між споживачем та Оператором ГРМ, та з урахуванням вимог цього Кодексу.

Типовий договір розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 р. №2498 (далі – Договір).

Пунктом 5.3. Договору передбачено, що за розрахункову одиницю розподіленого та спожитого природного газу береться один кубічний метр (м куб.) природного газу, приведений до стандартних умов, визначених в Кодексі ГРМ.

Пунктом 5.6 Договору визначено, що «після визначення загального об'єму розподіленого Споживачу (спожитого ним) природного газу, приведенного до стандартних умов, Оператор ГРМ в установленому порядку здійснює переведення величини об'єму природного газу в обсяг розподіленої (спожитої) енергії, що має визначатись за трьома одиницями виміру: в - кВт·год, в - Гкал, в - МДж. Дані про об'єм (м куб.) та обсяг (кВт·год, Гкал, МДж) розподіленого Споживачу (спожитого ним) природного газу за розрахунковий період (місяць) зазначаються Оператором ГРМ в особистому кабінеті Споживача (після його запровадження) та/або в рахунку про сплату послуги за цим Договором.

Оператор ГРМ зобов'язується в установленому порядку передавати інформацію про загальний об'єм та обсяг розподіленого Споживачу (спожитого ним) природного газу за відповідний період Оператору ГТС для можливості її використання суб'єктами ринку природного газу, у тому числі постачальником Споживача. Споживач (крім побутового) зобов'язується довести інформацію про загальний об'єм та обсяг розподіленого та спожитого природного газу за відповідний період своєму постачальнику.

Визначені за умовами цього Договору об'єми та обсяги розподілу та споживання природного газу є обов'язковими для їх використання у взаємовідносинах між Споживачем та його постачальником.

Тобто, на законодавчому рівні, в повній мірі, забезпечено принцип рівності споживачів на ринку природного газу та передбачено проведення розрахунків всіх категорій споживачів за природний газ, як товар, за умови приведення спожитих обсягів до стандартних умов, що відповідає принципу єдності вимірювань, передбаченого частиною 3 ст. 18 Закону №329.

Також зазначаємо, що ПАТ «Дніпропетровськгаз» у січні 2019 року звернулось до Окружного адміністративного суду м. Києва з позовом про визнання протиправною та нечинною постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Відповідач), від 23.11.2018 №1491 «Щодо заборони ПАТ «Дніпропетровськгаз» приводити об'єми використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов при здійсненні комерційних розрахунків за використаний природний газ побутовими споживачами» (далі – Постанова).

Однією із підстав для скасування Постанови Позивач вказував на порушення Відповідачем процедури прийняття регуляторного акта, встановленої Законом України від 11.09.2003 року №1160 «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон №1160).

Так, зокрема, відповідно до ст. 1 Закону №1160 визначено, що регуляторна діяльність – це діяльність, спрямована на підготовку, прийняття, відстеження результативності та перегляд регуляторних актів, яка здійснюється регуляторними органами, фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, територіальними громадами в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією України, цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Частиною 1 ст.3 Закону №1160 передбачено, що його дія поширюється на відносини у сфері здійснення державної регуляторної політики та регуляторної діяльності.

Відповідно до ч.1 ст.1 Закону №1160, регуляторний акт – це прийнятий уповноваженим регуляторним органом нормативно-правовий акт, який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання.

Тобто, саме НКРЕКП виступає регуляторним органом відповідно до Закону №1160 в процесі підготовки, прийняття, розгляду та підготовки оскаржуваної Постанови та має виконувати вимоги цього Закону.

Зазначена Постанова, по-перше, є нормативно-правовим актом, який спрямований на регулювання адміністративних відносин між НКРЕКП та ПАТ «Дніпропетровськгаз» як Оператором ГРМ, зокрема, порядку здійснення комерційного обліку природного газу, по-друге, застосовується неодноразово та щодо невизначеного кола осіб, по-третє, прийнята НКРЕКП, а відтак оскаржувана Постанова є регуляторним актом.

Відповідно до положень ч. 7 ст. 14 Закону України від 22.09.2016 року №1540 «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» передбачено, що рішення Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів, а також рішення з питань встановлення тарифів на товари (послуги) суб'єктів природних монополій, цін (тарифів) для населення (якщо відповідні повноваження щодо встановлення цін (тарифів) надані спеціальними законами) набувають чинності з дня, наступного за днем їх опублікування в офіційному друкованому виданні - газеті «Урядовий кур'єр», якщо більш пізній строк набрання ними чинності не встановлено самим рішенням, але не раніше дня офіційного опублікування рішення. Рішення підлягає опублікуванню у 15-денний строк з дня його прийняття.

Оскільки, оскаржувана Постанова є регуляторним актом, на останню поширюються всі положення Закону №1160 стосовно порядку прийняття регуляторних актів, порядку оприлюднення їх проектів, проведення обговорення, внесення зауважень до проекту тощо.

Частиною 2 ст.13 Закону №1160 визначено, що повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акту з метою одержання зауважень і пропозицій, проект регуляторного акту та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднюються шляхом опублікування в друкованих засобах масової інформації розробника цього проекту, а у разі їх відсутності - у друкованих засобах масової інформації, визначених розробником цього проекту, та/або шляхом розміщення на офіційній сторінці розробника проекту регуляторного акту в мережі Інтернет.

Частиною 6 ст.9 Закону №1160 передбачено, що строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження та пропозиції, встановлюється розробником проекту регуляторного акту і не може бути меншим ніж один місяць та більшим ніж три місяці з дня оприлюднення проекту регуляторного акту та відповідного аналізу регуляторного впливу.

Тобто, як вбачається з викладеного вище, проект регуляторного акту має бути оприлюдненим щонайменше за 1 місяць до прийняття такого проекту.

Оскаржувана Постанова була прийнята на засіданні НКРЕКП 23.11.2018р. Питання прийняття Постанови в порядку денному для НКРЕКП було опубліковано на сайті НКРЕКП лише 19.11.2018р., що є порушенням вимог Закону №1160 в частині недотримання термінів оприлюднення перед прийняттям.

Тобто, порушення порядку та процедури прийняття регуляторного акту, без дотримання основних принципів регуляторної політики, погодження таких актів з іншими Міністерствами та відомствами свідчить про явні ознаки протиправності та нечинності оскаржуваної Постанови.

Відповідно до ст. 21 Закону №1160 проекти регуляторних актів, які розробляються центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами центральних органів виконавчої влади, підлягають погодженню із уповноваженим органом.

Державна регуляторна служба України, в своєму листі від 05.12.2018 року №117228/0/20-18 при наданні відповіді на звернення Асоціації газового ринку України про надання роз'яснення щодо наявності ознак регуляторного характеру проекту постанови НКРЕКП «Щодо заборони Операторам ГРМ приводити об'єми використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов», виходила, зокрема з наступного:

Відповідно до статті 15 Закону про НКРЕКП підготовка проектів рішення Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів, відповідно до Закону №1160 здійснюються у порядку, визначеному цим Законом. Документи, які встановлюють, змінюють чи скасовують норми права, застосовуються неодноразово та щодо невизначеного кола осіб і який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, підпадають під визначення регуляторних актів. За ознаками, визначеними ст. 1 Закону №1160, проект постанови НКРЕКП «Щодо заборони Операторам ГРМ приводи об'єми використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов» є регуляторним актом та потребує реалізації процедур, передбачених Законом про НКРЕКП в частині прийняття регуляторних актів.

Беручи до уваги те, що Відповідачем не дотримано процедури прийняття регуляторного акта при прийнятті оскаржуваної Постанови, питання щодо проведення споживачам перерахунку об'єму споживання (розподілу) природного газу буде розглянуто після прийняття судом остаточного рішення по справі.

**В.о. начальника управління
клієнтського сервісу**

І.В.Федорянко

Ковтуненко Ю.Ю.
067-653-56-06